

K. 1925

Psükoanalüüs ja kasvatatus.

Referaat pedagoogika seminari
1925 a. I sem.

Li Klango.

Aprill/mai 1925.

Titel kirjandus:

Dr. Oskar Pfister. Die psychoanalytische Methode. J. Klinghardt. Leipzig
u. Berlin. 1913.

William Stern. Die differentielle Psychologie. Dritte Auflage.
Leipzig, 1921.

Walter Serdennann. Die allgemeine Psychologie. Zweite Auflage. Leipzig 1910.

W.-J. Ruttmann. Allgemeine Schülerekunde. Tübingen 1917.

H. W. Foerster. Schule und Charakter. Vierzehnte Auflage. Zürich 1920.

Pierre Bovet. La psychanalyse et l'éducation. Lausanne et
Genève. 1920.

Kava.

I. Psüxoanalüüsi olemus:

- a) minevik ja mõiste.
- b) arvoolud: Freud, Adler, Jung.
- c) vahendid: assotsiatsioonid, unenäod, vortformingud, hipnoos, suggestioon.

II. Psüxoanalüüsi kriitika.

- a) Forsteri seisukoht.
- b) Sierdemanni seisukoht.
- c) kokkuvõte.

III. Psüxoanalüüs ja kasvatus.

- a) otsekohene tehtsus.
- b). kaudne tehtsus.

IV. Kokkuvõte.

I. Psühhosomaatilise olemuse.

Lõund aastasaja ühenaiksest aastast leidsid
Wieni neuroloog Breuer, et histeria põhjuseks on aspeet, et
mõnesugused põlvkond elamused ja nendega seot meelteerutused
vaba väljendust ei leia, vaid alateadusse surutakse. Hargust
õpetus võimalikuks arstida sel teel, et harge hingeelu nerst elamu-
sist puhastatakse ja nendega seot meelteerutustel vabalt
väljenduda ("mahakäia", abreakteren) lastakse. Mõne leidsime endi
sümptomiks üllatuses, et üsna histeria sümptoomid otse-
kohe ja sagasidematult kadusid, kui õnnestus mälestust põhjus-
taarast juhtumusest tõrjale selgusele aratada, ühtlasi ka kaa
saatvat ~~malast~~ affekti esile kutsuda, ja kui ~~h~~ harge selles
juhtumuse võimalikult lõpselt oli kirjeldanud mingi ^{üle} affekti sonas-
tand" - nii kirjutasid Breuer ja Freud endi nimimuses histeria:)
Seda meetodi hakati nimetada "kathartiks", s.o. puhastus-
meetodiks, sest mõnagi olens nagu hingest välja selgitet, välja heidet.³⁾

1). Pfister, 380.

2). Foerster 128.

See lüüdis äratas ^{eriti} Breueri kaasõudumalase S. Freudi tähelepanu, kes hakkas ligemalt uurima ja teid otsima, kuidas seda „puhastust“ ka ilma hüpnoosita toimetada, sest Breuer oli oma esialgsed tagajärjed saavutand ainult hüpnoosi abil. Tal läks korda selalal mõnu meetodi leida. Need koki kokku on harakni nimetama psükoanalüüsiks.¹⁾

Alguses oli see vaid üks paljudest hirsterna arsti-
mõistmistest, kuid arenes kires tempos üldpsüholoogiliseks uurimis-
viisiks ja pretendeeris olla tegi kultuurelu ja ilmavaate määravaks.²⁾

Kogu psükoanalüütilise teooria lütkekohaks on
n.n. affektide tõjumine alateadvusse (Verdrängung ms. Unbewusste).
Freudi arvates kutsuvad kõik, eriti vastumõeldud affektid esile mitme-
suguseid väljendustingitusi (Ausdrucksbesegungen), mille läbi affekt oma
pinneuse kaotab, mahakarb. Kuid mitte alati ei leia kõik
affektid sarnast loomulikku väljendust, vaid hirm, häbi või mit-
mesugused kollelsed etteingitused võivad neid selles takistada. Sar-
nasel korral tõjatakse see affekt alateadvusse, kust ta aga aeg-
ajalt väljapääsu otsib ja sejuures mitmesuguseid hingeelu
võrkeid esile toob.³⁾ Psükoanalüütilise teerestusmeetodi üles-
anne on igal sarnasel juhtumisel tagasi tõjuda affekt

1) Foerster 128.

2) Seidemum 239.

3) Foerster 129, Ruttmann 245.

6.
teadmusse kutsuma ja tavaliselt rahuloleva "maha",
mislega harguse põhjus seest kovaldelt.

Freud usub, et iga isiku alateadmus on alaliselt more-
sugune hulk tagasitõrjitud affekte, kuid et nad harglasi häireid alles
sõs esile kutsuvad, kui need on kogunud teat hulk¹⁾.

Pärasjalikult tagasitõrjutavate affektide sõu ja nende
muisti esilekutsumise meetodide suhtes lähivad psüxanalüütikute endigi
arvamised lahku. On tekkind mitu roolu; teatamaid neist edusta-
vad Freud, Adler ja Jung.

Freud usub, et enamasti kõik tagasitõrjutavad affek-
tid seksuaalalalt on, misle ~~vastasel~~ vastasel teat orgusega või-
maldab talle "pansexualismi" ette heita. Need tagasitõrjutavad
elamused pole päris harguse tekkimise ajast, vaid kuuluvad juba
varase lapsepõlve suguliste eneseavalduste hulka. Seksuaalsus olla
teatsti loomulik nähtus juba isimeses lapseas, kusjuures Freud sõna
seksuaalsus harrutab palju laamas mõttes, kui seda teha teatavasti.
Olla enesiharrutata, et sugulise lõbu varasemas lapses pündub. Vastundim
teat sugulise arituse alged endaga kaasa. Alguks on see seksuaal-
lõbu lahut sõo edasiandmisest. ~~Enamasti~~ Lapse seksuaalsus on auto-
erootiline; ta soordub lapse enese kehal, eriti nendel osadel, mis

¹⁾ R. D. Laing 245.

²⁾ Seidenmann 241.

kergemini õnnuvad, kui need puudub. Ka n.n. 'Lutsimne Wonneaugen')
 on üks lapsele seksuaalsuse avaldusist. Ka puhtsugulisel poolal
 omab laps mõnugusel tingimisel, mis võivad sattuda kergesti väärtetele, sest
 "hingelised teemad on alles ehitamata. Kasvatus paneb hiljem neile
 avaldusele pöörduda, mispärast see suguline kalduvus siis logroloverate
 isikute poole pöördub: laps hakkab tundma sugulist oma vastassoost
 vanema, vahel ka õpetaja, vastu. Kuigi sellele panevad külbluse seadused
 piiri ja vastavad elamused toovad alateadusse, kust nad hiljem uuesti
 avalduma hakkavad ja kui nad küllalt tugevad on, võivad saada
 neuroosi põhjuseks.)

See Freudi poolest esitatud lapse seksuaalse preverssiteedi
 teooria on üks psükoanalüüsi julgemaid, kuid ka kõrge nõrge-
 mmi põhjendat väited, mispärast see talle väga palju vastaseid
 toond. Muu seas on sellist loobund ka osa psükoanalüütikuid
 endid.

Alfred Adler, ~~psü~~ teise psükoanalüütilise rooli edustaja,
 selle asemel seada õpetust "fiktiivsest juhtnöörist" (Zehn
 erdichteten Leitlinie). Lapsed, kellel mõne harglase kehaosa
 tõttu või muul põhjusel on orgaanilise alaväärtatuse tunne, kama-
 tavad kindlusestunnet all. Mida tugevam see on, seda tugevam on
). Seidemann 242.

juhtnõu on üks
 psükoanalüütiline
 teooria
 mis juhtuakse
 teadlikult
 ja teadumata
 juhtuakse

Aene enesevalitsemise ja enese maksmapaneku ^{järele} nad otsivad
 kindlat punkti elus koikual alusel ja loovad ise endale juht-
 nõõrd tegevemiseks ja mõlemiseks. Pundulik keha konstruktsoon
 Amgrb elava hingelise tegevuse. Tavalisti võetakse eeskujuks isa:
 laps tahab olla samuti suur ja valitsev, nagu tema. Füüsilise
 alaväärtusele hümne kinnib ta võimupüüde üles, mis teda aga eemaldab
 reaalsust ja kühatab fiktiivse, väljamõeld eluplaani taotlemisele, mis
 Aiti väga fantastiline ja täiesti võimata saavutada. Sarnane
 isik on enamasti Aitoliis, taotleb enda tummustamist, kaldub
 sugulisele varakõpsusele, püüab üldse olla tarkasvanute sarnane.
 Koik hingelised ilamused muutuvad talle elu võidurikka valluta-
 mise abinõuks. Kui aga ülitugev püüd osutada enda väärtust
 ja end igalpool maksma panema, võib kokkupõrgetele välisilmaga,
 siis jääb ta oma kõrge ebareaalise ja kõrge kõrgel asetet fiktiiv-
 se elusti hattu ners kokkupõrgetes alla, mis võib esile kutsuda
 juba varem ettevalmistet neuroosi. Viimase tagajärjeks on, et
 võimupüüd isena väärtuste juhitakse ja eelpoolmainit omadused veelgi
 tugevnevad. Elusti ^{eemaldub} ~~muutub~~ ikka enam Aõelisusest ja mida enam
 alla jäämine ahvardab, seda suuremaks muutub harglane enese maksma-
 paneku tung.)

C. G. Jung ~~on~~ edustab kolmandat voolu psükoanalüütilises liik-
was. Tema näeb hingeelu häirete tekkimise põhjust konfliktides ~~te~~
~~konfliktide~~ ^{peaasundmuste} ja alateaduses ^{sooeldu} ~~sooeldu~~ ^{mittekohtu} ~~mittekohtu~~ ^{korvalsundmuste} vahel. Tundemi-
mises juures (extrovertierte Typus), kus asjalelle teat tundmusega suhtund
ismeb see vastolu siis, kui mingi uus olukord ^{loogilist} mõtlemist nõuab, millele
~~oleme~~ ^{voime} tal vähe arenevad. Mõttehinnane (introvertierte Typus), kus enam
hõrasedega tegutses ja se sejuures tagasi tõmbub, varas hingelisel
jälle siis kokku, kui ta peab teatma ülesandeid, mis rajaksid enam
tundmuse. Samased konfliktid juhtivad inimese sisejõu neuroosi
väärtete ja psükoanalüüsi ülesanne on ta säält vabastada ja
mõttele radalelle juhtida.)

Tähtsuse

Mis puutub vahendisse, mille abil psükoanalüütikud
harguse põhjusi s.o. tagasi tõjunt affektide srou teada saada püüavad, siis
on need mitu. Tähtsamast võiks nimetada assotsiatsioonide analüüsi,
unenagude seletamist, ja väärtormingute jälgimist jne.

Assotsiatsioonimeetodi kasutab ja rõhutab eest-
kätt Jung, mis psükoanalüüsi loogndab eksperimentaal psühholoogiale.¹⁾
See meetod seisab selles, et hargele esitatakse üda sõnu, millele ta peab
vastama esimese meele tuleva sõnaga. Nende vastuste järele püüab psüko-
analüütik teha kindlaks, missugused elamused inimese alateaduses domineerivad

1) Serdemann 246, 247.
2) Serdemann 246.

ja haigusnähtusi ~~haigusnähtusi~~ esile kutsuvad. Alguks lasti, harjel vabalt
julistada, oma haiguse arenemisest, selle arvatavast põhjustist jne, kus-
juures arst rga sõna hoolikalt jälgis. Selle jüstustuse järele püüti
sagasti tõjut affekti sise kohta selgusele jõuda. Praegu on need
molemad viisid ühendatult tarvitusel, üksust vastamisi arendades.¹⁾
Selle meetodi eeldusena on oletus, et mine alateadmusse tõjut elamusel
ta alataa areil horavad ja ta teadmust mõjutavad ja seetõttu asotsia-
tsioonivastustesse ka otsekohe või kaudselt kajastuvad.²⁾

Unenägudes näevad psükoanalüütikud, eriti Freud, inimese
sagasti soovide ja elamuste sümbolset kujutlust. Nende sise
elatab sise sagasi lapsepõlve seksuaalelamusse, mis teadmust ammua-
ladund. Kuna nende avaldumist ~~avaldumist~~ mere kolblusmõistest taks-
sand, tõjut nad alateadmusse, kust nad unenägudeks vormuvad. Samu-
ti sümbol ja hilisema aja elamuste ja soovidega, mille volgen-
dumist arvel sisekorras kolblusreeglid taksitaks. Kuna unes mõistuse
kontroll väiksem ja nad seal end võivad avaldada sümbolides, siis
otsivad nad väljapääsu unenägude kaudu. Psükoanalüütiku ^{ühesame} ~~enda~~ on
nad unenägude sise järele alateadmusse paritsevate affektide sise ora-
Aunda. Mis tekitab psükoanalüütiline unenägude seletamine viis.³⁾, mis nomi-

1). Seidemann 240, Fournier 129.

2). Pfister 367.

3). Seidemann 242, 243.

1.
kord küll kaunis uskumatu kujul omandab. Umbes samasugust meetodi
on harast tarvitama ka muinaslugude seletamiseks (v. J. Semp. "Kalevipoja
rahvalaulu motiivide analüüs").

Väärtoimingud (Fehlleistungen) nimetatakse kirjutamise,
kõnlemise, meelepidamise jms. tegemise juures kogemata ette tulevaid vigu,
vagu sõnade ja tõlgede arvatamisi, vahelajutusi, üksteise nimele unu-
samisi jne. Psükoanalüütikud näevad neis alateadusse surinud affek-
tide avaldusi ja püüavad neid samastada seletada. Kui kellegi
mõt. korda ei löe mingi sõna või nime meele tuleb, siis püütakse
seda tõenduseks, et sellel isikul mingi vastumõelne elamus on siin
unustet sõna või nimega jne.)

Psükoanalüütilistest tervestusmeetodidest asetavad mõned
esiplaanile hipnoosi, mille abil alateadusse surinud elamused mahakata lastakse,
kuna teisel selle vastu vaidlevad, väites, et hipnoos küllalt sügavale ei
lungi ja igakord üldse ei õnnestu. Selle asemel rõhutavad nad enam
psükoanalüüsi sõn. juht kasvatust¹⁾. Kasvatusega ligidalt siin on ka
nn. sünteetiline ehk konstruktiivne meetod (Jung), mille all mõeldakse
mõnede subjektivse hingelaadi kokkuvõlastamist mõnede objek-
tiivsete näidetega²⁾.

Ka suggestiooni tarvitab psükoanalüüs, kuid tema suggestioon

1). Seidenmann 244.

2). Pfister 373.

3). Seidenmann 247.

ei ole mitte karim ega sundiv, vaid vabal austusel, ^{polümeer} enesekasvatustel, ^{AKTIOOGIA} pigemini isegi autosuggestioon.)

Kõrvalju psükoanalüüsi olemusest üldse. On loomulik, et selle referaadi põhides raske on tungida üksikasjasse või tõttamardi momente ligemalt vaadelda, seda enam, et põljalikum sironemist temasse üldab teat arsti teadusliku kompetentsust.

II. Psükoanalüüsi kriitika.

Kuna psükoanalüüs on alles võrdlemisi uus teadusharu ja pole kaugeltki ühemeelse vastuvõtu osaliseks saand, peame meegi, enne kui temast teha järeldusi kasvatuse kohta, ~~ka~~ vaatama, kuidas on lugu ta võrdte teaduspärasusega ja kuidas need üldse praegad paika teaduslike arvustuse sules.

Kuigi psükoanalüüs ühelt poolt suure vaimustusega vastu võeti ja seda arstlikes praktikas kõige laimama hakati, leidis ta teiselt poolt mitte vähem ägedat hukkamõistmist.

Mi kirjutas vart. W-Stern: „Sõn (s.o. psükoanalüüs) ei saa psükooloog mitte ainult kaasa minemata jätta, vaid ta peab kõrge valjumalt protesteerima, sest sel, mis sõn paratavse, pole teadusiga üldse midagi tegemist ja on kohane vaid hinge tundmise diskrediteerimiseks“ y.

1) Pfister 375, 376.

2) Voll. Forster 131.

et kokkuvõetavalt elamusel, eriti noorusel, palju otsustavamaid
 karakteri ja kogu vaimset elu häirivaks tegureks võivad olla,
 kui tavaliselt aratakse. Olege on, et kõrg-nende tendentside
 paljas mehaaniline tagasitõjumine, ilma sügavamalletungiva käsit-
 luseta põhjust võib anda hingeelu raskesti tugevusteks
 ja rasketeks. Olege on, et hinge vabastamine ümbertöötamata koge-
 mustest ja tagasitõjult tugevate ja soonde avalduste tugevuse selgi-
 tamine tervestavalt mõjuda võib. Eriti on aga kõrge need ümber-
 töötamata ja puhastamata hämmastustore raskemini seksuaalsuse-
 ga seletada, eriti ja omalt aluselt ebateaduslik on värele, nagu
 oleks juba praegu mõni meetod, mis sümptoomide tugevuse ja sümpt-
 oomide järele mingi kindlusega võimaldaks otsustada nende ala-
 teaduse sisu üle, eriti on ka otsustada psükoanalüütiliste sele-
 ktuste ja käitluste origiini üle ^{üksikute} ~~mis~~ tervestusjuhiste põhjal, sest när-
 viharuite ja hästetamise juures töötab harjund ettekujutustekirgu rga
 muudatus ja kõvale juhtimine mõne me ^{või käitluse} läbi mõõdamisega
 vabanemise endaga kaasa. Eriti ja väga hädas on psükoanalüüti-
 lise meetodi poolt esile toodetav patsiendi teolepanu juhtimine
 seksuaalalale ja loogne teadus, mis sellekohastele nähtustele antakse,
 mille läbi hing alles tühjalt ajastatakse. Tõsi tervestus on
 saavutatav ainult kõrgema elusuhetumise kaudu, mis alamaalt il-

15.
malt võtab ta võime hingele ja raskesti elukogemustele annab
religioosse süü, millele hukistusest, pühimusest ja õnnestusest
võib saavutada kasu?).

Pealegi samal seisukohal arub psükoanal. suhtes ka
Serdemann. Temagi mõnab alateadvuse suurt mõju hingelisele, tagasi-
hoijat elamuste osalist avaldumist väärtusmõnades ja unenägudes ning
nende võimet harglasi rikkedesse kutonda, seksuaalse elemendi tuge-
vat mõju inimese üldises eluavaldis ja ta olemasoleva tuba lapseloomes.
Serdemann hoiab ta psükoanalüütilisele mõnusegusele loovaldusi ette ja ütab
nõit. seda, et kõik hingelised nähtused esimeses joones alateadvusest
olevad, et kõik väärtusmõnades ja unenäged alateadvuse paljastamiseks
kolbaksid ja et kõrgi tagasihoidjat elamuste aluseks seksuaalne perversi-
selt oleks. Ikka ühine hoidlikus peab ta seda, kui psükoanalüüsi-
st kõik nähtusi, nii kõrgemad ja vilemad kui ka madalamad ja
müümsed viitumoodi seksuaalale reduktseerib ja seega just harge
paremad tundesid kergesti haavata võib. Selgitusvahendol, mille
alul psükoanalüütilised tagasihoidjat elamust kindlaks püüavad teha,
on Serdemanni arvates lüüa püüdnud. Nad jätkavad analüütilisele
vabaduse viite viitust nähtust otsitavaks jätada, ilma et seda kindlaks teendata
vi kontrolliks saaks. Hukistuse korral on aga harge seisukord

vil halvem, kui enne, sest kogu ta hingelu on läbi sori, galtsproet on seksuaalsed enstesse otst pe, mis kor oma rusuvad mõju loomulikult avaldamata ei jäta.)

Nagu neist arvustavast seisukohtadest näha, on nad enam pöördud psükoanalüütilise ~~selgitus~~ seletusmeetodi (Deutungsmethode) kui ta enese olemuse vastu. Nii Foerster kui ka Seidenmann noonavad, et alateadus endab nimetus suurt osa, et psühhilised ja vastumeelsed elamused, mis vaba avaldust ei leia, tõjutakse alateadusse, kust nad aeg-ajal valgepätsu otsides hingelisi häireid ja rikkeid esile võivad kutsuda. Ka ei vandle kumbki neist põntsipiaalselt selle vastu, et need tagasi-
tõjut elamusi kunstlikult mahakata võib lasta, kahtlevad aga armet, kas seda nende abinõudega saab, mida psükoanalüüs ette näeb. Tõsi, need viimased (näit. väärtormingute ja unenägude seletamist, mis asotsiatsioonikatsed) ei ei ta nad tervesti, koratavad varel nende üldistamise eest. Järelikult oleme õigustet uskuma, et psükoanalüütiline töö on pole kaugeltki mitte tõhtsusetu hingeluliste nähtuste seletamisel ja et ettevaatliku tärritamise korral ta võib seletusmeetodinagi saavutada üsna häid tagajärgi.

ARHIIVISEUM
FOND K3312

III. Psükoanalüüs ja kasvatus.

Vaatleme nüüd, misuguseid järeldusi kõigest sellest võime teha kasvatusel kohta ja kas psükoanalüüs ei sisalda endas mõnesuguseid elemente ja näpunäiteid ka kasvatusel harvis.

Nagu psükoanalüüsi hindamises üldse, nii lähevad ka selles küsimuses arvamised natuke teravalt lahku, kui oluline raskuspunkti loetakse väga suur polegi, nagu juba eespool nägime. Foerster arvab, et ta kasvatajend küllalt mõjuvalt ~~alla~~^{ja} eest hoida ei jõua¹⁾. Foersteriga peaaegu ühel arvamisel on ka Seidemann, vähemalt seni, kui seksuaalne element psükoanalüüsis arusaadaval kohal püsib, mis samasena võivad ta noorsoole ainult hädasid olla²⁾. Pfister ja Boret seavad asuvad psükoanalüüsi kasvatuses pooldeval siinkohal. Viimaste järele on psükoanalüüsil kasvatusel suhtis kahesuuline tõhtus: otsene ja kaudne.

Psükoanalüüsi otsene tõhtus kasvatusel seisab selles, et ta aitab terviks hulga defektivseid lapsi, kes muud oleksid kasvatajale suureks koormaks. Psükoanalüüs ei saa küll päästa kedagi, kes konstruktsionaalselt puuduste all kannatab. Ka päritud ~~ja~~ kolbete puuduste vastu on ta voi-

1) Foerster 128.
2) Seidemann 252.

metu. „lge halvastokoheld poegade ja laste hulgas on suur hulk sarnaseid, kes on vaid alateadusest tulera sunni ohvrid ja hoolimata kõrgist valistest ja rünnakust pingutustest, uskumusest ja kollektist selgitustööst, askeetilisest harjutusest ja laadusest, vanadusest ja tasust paratamatult alluvad kurvale ja endi elu rikuvad ära”¹⁾. On terve rida patoloogilisi valetajaid, vargaid, munnikajaid, loomapiimajaid, tirtsokke poiskaid ja kibestund ananiste ja keda raske päästa tavalise kasvatustööga, kuid mille juures, nagu katsed näitavad, kerge saavutada hääl resultate psükoanalüüsi abil.²⁾ Koguini mõhkandamise moodumund ja emavaadit, nripalga, kui need on mõjustet alateaduse kompleksest, võib muuta psükoanalüüsi teel. On teada, kui vähe mõjub sõnaline selgitustöö veendumund mimpõlgegate, nartterikajate ja terte kibestund pessimistide päale. Kui sin üldse midagi saab parata, siis ainult psükoanalüüsi abil.³⁾ Ka näiliselt laiske, kuid tõeliselt hingedest hünist, väsimel ja hundelet õpilasi võib analüüsi teel muuta tublidaks, tööroõmsaks ja usnaks. Tühjusega ja ahvardustega ei pääseks neile üldse mitte ligi.⁴⁾ Nende arv tavalistes kooliklassides on Pfisteri tulepanekute järel ^{ebanormaalselt} ~~suur~~ suur. Seda hulka kuuluvad ka mitmesuguste kehaliste defektidega

¹⁾ Pfister 457.

²⁾ Pfister 458.

³⁾ Pfister 458.

⁴⁾ Pfister 457.

opitavad, nagu kogelemine, kirjutusvõim, ^{võime} (krambid, ~~pea~~ ja kõrvade kuulamine, võim), kui need pole tingitud füsioloogilistest põhjustest. Vaimlistest defektidest on esiplaanil mitmesugused hirmu- ja summutatusid (hirmu- mine väljakõikamise korral, äärmiselt eksameeril jne.), introverssioon (harglane endasepöördumine, muustilmast voodumine), otsusvõimetus jne.)
On silmnähtav, kui suureks kergenduseks on kasvatajale, kui psükoanalüüsil korda tuleks kas või väikestki mureloosa neist heakskiitmisest tugevaks terveks arstida. Mõnikord on tuba ühe ainsa- magi ümberpöörmisel suur tähtsus, sest arsti on sarnased tüü- bid klassis esimesel kohal ja avaldavad kaasajalaste suurt mõju.

Sejuures tekib aga küsimus, kes peab seda ~~arsti~~ ravimist toimetama, kas arst või kasvataja. Psükoanalüüti- kud arvavad, et see kasvataja kergem on, kuna 1) arstidel puudub arsti psüholoogiline ettevalmistatus, mis siin ^{ja võib parandada} hädavajalik; 2) kas- vataja määrab otsuse (sarnaseltki puudusid, mille pärast keegi- vil arsti poole ei pööraks, kuid mis hiljem siiski võivad saada ühe hädavajalikuks²⁾; 3) ~~arst~~ ei jõuaks üksi kõrge ^{tööd äratada} ~~arsti~~ ~~arsti~~, sest sarnasid defekte, mis psükoanalüüsi alla kuuluvad, on palju³⁾; 4) kõrgel ei ole küllalt materiaalseid võimalusi arsti poole pööramiseks⁴⁾.

1. Pfister 455, 456.

2. S. Freud'i sõnaga, ~~arsti~~ Pfisterile, lkn. I.

3. P. Borat 31.

4. Pfister 449.

Seerastu arvarad Ruttmann¹⁾ ja Seidemann²⁾, et psükoanalüüs tarmi-
samme sroki väga põhjaliku ettevalmistuse nõuab, kuna murbe-
temast enam vahja kui kasu oleks. „Annullt rogu teadusloku va-
rustusega omav õpetaja võib endale ülesandeks teha Aungda
alateadlikkude laste juure, kes kamataavad Aukistuste all, et neile
kergendust Aua. Sellest järgneb seenesest, et psükoanalüüs void-
lemosi vate tarmituse saab tulla. Tiste kasvatusvahendite Aaolseks
Aeguriks ei sea ta kunagi tõusta, komelemata pidevooqra umber-
kujundamisest Aerveini. Ta peab rahulduma hädabõn tagasihord-
liku osaga, mida võivad tarmitada selliks eriti ettevalmistet kasvatajad.

Lõppude lõpuks jõutakse siingi enam-vähem ühtlasele
sünteesile: psükoanalüüs ei ole roga kasvataja tarmis, vaid seda
võivad kasutada ainult need, kes selliks ette valmistet. Seepärast
on tarmik ^{minimaalselt enam} ~~roga~~ õpetajad selliks ette valmistada. Raske on
pühustel Aegutega õpetaja kasutaks arstiga. Kui õpetaja se
mitte ettevalmistet pole, siis virgu ^{ta} defektorsed õpitased vähemalt
arstiga kontakti³⁾.

Psükoanalüüsi kasutamine mõju ^{kasvatusele} on olulisest vahest
vulgi suurem. Ta seisab nendes nites seisukohtades, mis psüko-

1) lhm. 259
2) lhm. 254
3) Seidemann 254.
4) Pfister 448, Ruttmann, 259, Boret 31.

analüüs pakub pedagoogilisele psühholoogiale. ²⁶ psükoanalüüs
 noorsootundmusele mõnegi uue ~~va~~ mõttega rääkimiseks, seda
 ei selge segi psükoanalüüsi aegumadki vastused.) „Ta (psüko-
 analüüs) juhib tähelepanu inimesele ta hingelises tervikus, indiviidi
 isiklike hingelise, vastandma näit. eksperiment. psühholoogiale, mis
 struktuuri on murendamult osanähtusi. Viimastest erimeel te ka
 veel seepoolest, et ta ^{mis}üksikuid näitusi mitte üldiste sädusparaste
 suimetuste pärast, vaid näitab neid, kui üksikut, nende omajä-
 rses ja ansuses ning nende suhtes tervikule. Nende suhte poolt
 tuleb ta meele enam „mõistmise psühholoogiat“ (Psychologie des
 Verstehens) ^{ning}struktuur- ja ^{personalistlik}isikupühholoogiat. Sellest osalt ongi
 tingitud, ~~mis~~ et analüütiline töö võrreldult sügavamalt pilgu kasvandi-
 ku hinge võimaldab leida, kui korraldised meetodid korrald. ”²⁾
 ka Boret väidab, et „psükoanalüüs annab meile inimvaimust palju
 elavam ja täpsem pildi, kui näit. Tünni assotsiatsioonide psühholoogia“³⁾
 „Maailma eesmärgi asemel pakub psükoanalüüs meile dünaamilise vaate lapse
 instinktide arenemisele“⁴⁾. Ta juhib enim meile tähelepanu sellele lapse
 hingele osale, mis seni oli kõrge tundemise ja mõistmise, omades
 väga rasvatapa us erinevad teened“.

1) Foerster 136, Ruffmann 251, 257, Seidemann 253.

2) Pfister 401.

3) Boret, #24.

4) „—“ 24.

5) „—“ 24.

Sellest muut väärtust, mis psükoanalüüs lapse hingeelu kohta annab, peab kasvataja tegema rea tõhtsard järeldusi. Pierre Boret võtab kõik need korraku vahelks kasuks: I. Lapse lastel end volpa elada, arge sundida neid endi elamusi lojuma alataid vms. „Instinktiivile sendentole šablooni- vastu astuda on alati kodaotlik. Siga röövstakse ^(kogu lapse areng) brutalselt seisma jätta ja talle teha raskest ülekohut.“ II. Armastage lapsi – sest õpetajat ^{peab} ~~õpetaja~~ lapsi tnti oma vanemate asetolejaks ja vajab neilt sama südamelekku suhtumist, kui vanemaltki.“ Pfister vaadtleb need järeldusi lojemalt ja loetleb need turre rea. Vanemate ja lapse vahelkora suhtes kaseb ta horduda ülhellusest vanemate poolt, kuid omesti austada ka lapse omapära ja ta enda- maksmapaneku tungi: ülhellus teeki lapse loje norgaks valistama karmuse vastu ja võiks enle kutonda ~~ingulisi~~ suguelulisi eksstesse, oma- pära naha surumine ja loigne kilmus võiks aga introverssioone ja ora elamuste alateadusse surumisele (462, 463). Tuleb horduda senitamast lapses alaväärtustuse tundeid (463). Vanematelt valdumise ja desersu- mine peab sündima järkjärgult (464). Loje südamele vaheloid odide vahel pole soovitav, samuti ~~kui~~ ka Aulid mitte (465). On loo, kui õpetaja, kelle tõhtsust kasvatatus psükoanalüüs enle rõhutab, laseks korge-

päält enmast analüüsida, et korvaldada alateadmus, pesitsevad iha-
 harmoonilised jõud (467). Õpetaja ülesanne on õpilaste orgid ja reaalsed
 elualad kätte näidata ja koratada uduste „pilvedetaguste“ reaalsuse
 eest, mis endiga paratamatult pittedumini keasa toovad. (467) / Kasvatuse
 asemelle tuleb asetada armastus ja tervikkorral arstmine. (472, 473).
 Seksuaalpedagoogikas on väga tõlts suguelu võtuste silgitamine, (479) / laste
 eemalhoidmine vanemate megalmoost (475), ~~kollekti~~ livaldet hirmuta-
 miste valitmine (nõit. onanismi juhu) (476) jne. Kolleks kasvatuses
 tuleb kasvandile kätte näidata esemed, millesse nad kogu endi armas-
 tusega kinnuda võiksid. (481) / Selline sobiks ka võtuse ome kolme-
 suguse armastuseemega: jumal, loomised ja se (483). Kasvataja
 peab olema nõtleri ja hingekarjane, kellele laps võib pühida
 enda südant koormavad hammud, et nende harrbeks mitte alatead-
 muse tojuda (386) jne.

Need järeldused tunduvad merle side usutavama, et ka noorsoopsühholoogia
~~teiste~~ metoodidega peaeu samasugustele jõntud
 ja need, vahete vandidega, merle sisuliselt palja nüt
 i ntle. Kull on aga need nende põhjendused ja nõtleri
 ka mused need abnind nende tootamiseks.

Psükoanalüüs on muhenematajargus. Võit alla, loobis

29.
Kõige ligemas tulevikus on mõistlik oma võttest,
negatiivse füüsilise sihtasutusega on kaotanud rohkem oma
enamgi osa tegevusest, kuid, võttes alla, tuleb sel korral
mõistlikult põhjendada neidki võtmeid, mille juures seni võl-
selt kaheldakse. Kõige tõsisemas olukorras põhjalikuma siht-
mõttega võtta sisse võtta, peab siiski pealiskaudselt
vaatlemisel mulje, et on mõned te võttest tuleb oma
sõnastatult vahetada, ja et järeldused neist kasvatuse
võivad kaasa tuua mõned paremuse õpetajale ja
õpetajale.